

SAKARYA
MESLEKİ
EĞİTİM
ÇALIŞTAYI

Resmî Daireler Kampüsü Camii Mahallesi Adapazarı / SAKARYA
Tel.: 0264 251 36 14 / 15 / 16
sakarya.meb.gov.tr

DÜZENLEME KURULU

Osman CANSIZ	Sakarya İl Milli Eğitim Şube Müdürü
İrfan KARAÇAYIR	Adapazarı Fatih Mesleki ve Teknik Anadolu Lisesi Müdürü
Arif TÜRKYILMAZ	Adapazarı Mesleki Eğitim Merkezi Müdürü
Orhan Cahit ÖLMEZ	Sapanca Mesleki ve Teknik Eğitim Merkezi Müdürü
Ziya ÖZBEK	Fatih Mesleki ve Teknik Anadolu Lisesi Öğretmeni
Cumhur BOZER	Kaynarca Mesleki ve Teknik Anadolu Lisesi Öğretmeni

Basım Tarihi
Ocak 2015

2015, Her türlü yayın hakkı SAKARYA İl Milli Eğitim Müdürlüğüne aittir.
Müdürlükten izin almak veya kaynak göstermek suretiyle alıntı yapılabilir.

İÇİNDEKİLER

Akın YILMAZ - Sakarya Vali Yardımcısı	Açılış Konuşması	4
Prof. Dr. Mehmet SARIBIYIK - SAÜ Teknoloji Fakültesi Dekanı	Çalıştay Değerlendirmesi	5
Selim Yavuz SANDIKÇI - Sakarya İl Millî Eğitim Müdürü	Çalıştay Tanıtımı	6
Dr. Fatih AKBULUT - Doğu Marmara Kalkınma Ajansı Genel Sekreteri	Çalıştay Bilgilendirmesi	7
Başlarken		8
Önsöz		9
Sakarya 1. Mesleki Eğitim Çalıştayı Grup Çalışması Konuları		11
1. Çalışma Grubu - <i>Meslek Liselerinin Toplumsal Algısı ve Öğrencilerin Hazır Bulunuşluğu</i>		12
2. Çalışma Grubu - <i>İlimizdeki Mesleki ve Teknik Eğitimde Yönetim, Öğretmen Yeterlilikleri, Öğretim Faaliyetleri ve Sektörle İşbirliği</i>		14
3. Çalışma Grubu - <i>İlimizde Mesleki ve Teknik Eğitimde İşletmelerde Eğitim, İşletmelerde Beceri Eğitimi ve Staj Çalışmaları</i>		16
4. Çalışma Grubu - <i>İlimizde Hayat Boyu Öğrenme Faaliyetleri</i>		18
5. Çalışma Grubu - <i>İstihdam ve Mesleki Eğitim İlişkisi</i>		20
Sakarya 1. Mesleki Eğitim Çalıştayı Sonuç Bildirgesi		23

Akın YILMAZ
Sakarya Vali Yardımcısı

“Herşey insanda başlar,
insanda biter...”

Mesleki ve Teknik Eğitim, son derece önemlidir. Her şey insanda başlar, insanda biter. Ülkemizde eğitimin yükselmesi noktasında önemli çalışmalar yapılıyor.

Bugün burada düzenlenen çalıştay da bunun en güzel örneğidir. İlkokul, ortaokul, lise ve üniversitelerde öğrencilerimize verilen teorik bilgilerin yanında onların özgüvenlerini yükseltecek, hayal dünyalarını geliştirecek, girişimcilik ruhunu pekiştirecek, toplumsal sorumluluğu aşılacak çalışmaların artırılmasıyla, ülkemizi her alanda kalkındıracak gençlerimizin sayı-

sında önemli artışlar görülecektir. Ülkemizdeki mevcut durumu daha ileriye götürmek için bütün kurumlarımız gayret göstermektedir.

Bu gayret sonucunda inanıyorum ki kendi adımızla dünya piyasasına teknolojiyi üretecek ve bu teknoloji iyi kullanacak, teknik insan gücüne ihtiyacımız var. Mesleki ve Teknik Eğitimin geliştirilmesine katkı sağlayacak bu çalıştayın düzenlenmesinde emeği geçen herkesi kutluyorum ve başarılar diliyorum.

Prof. Dr. Mehmet SARIBIYIK
SAÜ Teknoloji Fakültesi Dekanı

Ülkemizin, diğer ülkelerle rekabet edebilme avantajını sağlayacak en önemli kaynağı, sahip olduğu genç ve dinamik insan gücüdür.

Ülkeler arasındaki rekabetin bilgi düzeyinde sürdürüldüğü günümüzde, toplumların geleceği, verilen eğitimin başarısı ile değerlendirilmektedir. Öğrencilerimize bilgi, beceri, davranış ve birlikte iş görme alışkanlığı kazandırarak, Mesleki açıdan yetkin bireyler yetiştirmek, mesleki eğitim kurumlarının temel görevleri arasında yer almaktadır. Eğitimle birlikte iyi yetişmiş insan gücü, ülke ekonomisine, kaliteli mal ve hizmet üretilmesine önemli katkılar sağlayacaktır. Ancak Türkiye gibi gelişmekte olan ülkeler, vasıfsız insan sayısının artması nedeniyle işsizlik sorunu yaşamaktadırlar.

Temel eğitimden sonra en önemli eğitim kademesi, mesleki eğitimidir. Dünya geneline bakıldığında gelişmiş ülkelerin neredeyse tamamında, öğrencilerin yüzde 65'i mesleki eğitimde, yüzde 35'i de genel eğitimde öğrenim görmekte iken bizde gençlerin büyük çoğunluğu tercihlerini daha çok genel eğitimden ve yükseköğrenimden yana kullanmaktadır. Üniversiteye giremeyen gençlerin hiçbir vasıf sahibi olmaksızın çalışmaya başlaması, üretim hacmini ve kalitesini de düşürmekte, sanayimizin dünya ülkeleri ile rekabet şansını olumsuz etkilemektedir.

Ülkemizin, diğer ülkelerle rekabet edebilme avantajını sağlayacak en önemli kaynağı, sahip olduğu genç ve dinamik insan gücüdür. Çağımızda teknolojik gelişmeler, kas gücü yerine beyin gücünün önemini ortaya çıkarmış, bilgiyi yorumlayan, kullanan ve yeni teknolojiler üreten insan ihtiyacı ön plana çıkmıştır. İnsanımızın eğitim seviyesini ve niteliğini yükseltmek için yeni çalışmaların yapılması kaçınılmaz hale gelmiştir.

Uzun zamandır süregelen Fen lisesine, Anadolu lisesine veya üniversiteye gidemeyecek öğrenciler; meslek

lisesine gider, algısını ortadan kaldırmalıyız. Bizim öğrencilik yıllarımızda “meslek lisesine gideyim, bitince bir mesleğim olur, üniversiteye devam etme imkânım olursa da devam ederim” düşüncesi, hâkimdi. Bu düşüncenin yeniden tesis edilmesi gerekmektedir. Şu durumda, meslek lisesi mezunlarına uygulanan katsayı kalkmış, meslek lisesi mezunlarına meslek yükseköğrenimlerine sınavsız geçiş olanağı, Teknoloji Fakültesi bölümlerine kontenjan verilerek, fakülteye girebilmelerine de imkân sağlanmıştır.

Aslında; elimizdeki imkânları doğru kullanamadık, imkânlardan faydalanmak yerine imkânsız hale getirdik, çare üretmek yerine bahaneler ürettik. Bu bahaneleri derhal terk edip öğrencilerimizi, hocalarımızı ve işletmelerimizi, bu “Öğrenilmiş Çaresizlikten” kurtarmalıyız, hata değil çareler üretmeliyiz.

Mesleki Eğitimde yaşanan sorunların, sorunların sebepleri ve çözümüne yönelik önerilerin değerlendirildiği Sakarya 1. Mesleki Eğitim Çalıştayı, bizlere moral ve motivasyon katacak, farkındalık oluşturacaktır. Yapılacak çalışmaların sinerjisi sayesinde, farklı alanlarda da ortak çalışmalar yapılması temennisiyle, çalıştay sonuçlarının hayırlı olmasını diliyorum.

Selim Yavuz SANDIKÇI
Sakarya İl Millî Eğitim Müdürü

“Amacımız; mesleki eğitim kalitesini arttırmak ve istihdam edilebilirliği sağlamaktır.”

Hepinizi saygıyla selamlıyorum. Bugün, Doğu Marmara Kalkınma Ajansı ile işbirliği içinde gerçekleştireceğimiz Sakarya 1. Mesleki Eğitim Çalıştayı'nın verimli geçmesini diliyorum. Çalıştaya destek veren Doğu Marmara Kalkınma Ajansının Değerli Başkanına, Sakarya Üniversitesi Teknoloji Fakültesinin Değerli Dekanına ve Öğretim Üyelerine, Bilim, Sanayi ve Teknoloji İl Müdürüne, Çalışma ve İş Kurumu İl Müdürüne, Ticaret İl Müdürüne, SATSO, SESOB ve KOSGEB' in Değerli Başkanlarına, Organize Sanayi Bölgelerinin Müdürlerine, İşçi ve İşveren Sendikalarımız ile Eğitim Sendikalarımızın Başkan ve Mensuplarına ve adını saymadığım Meslek Odalarımızın değerli Başkanlarına teşekkür ediyorum. Hazırlık aşamasında ekip çalışmasının güzel örneklerini veren değerli yönetici ve öğretmen arkadaşlarıma da teşekkür ediyorum.

Bu çalıştayda amacımız; eğitimcilerle, üretici ve istihdam edicileri bir araya getirerek mesleki eğitimin kalitesini ve istihdam edilebilirliğinin artırılması-

nı sağlamaktır. Bu nedenle ayrı ayrı çalışma grupları oluşturarak;

- 1- Meslek Liselerinin Toplumsal Algısı, Öğrencilerin Hazır Bulunuşluğu,
- 2- İlimizdeki Mesleki ve Teknik Eğitimde Yönetim, Öğretmen Yeterlilikleri, Öğretim Faaliyetleri ve Sektörle İşbirliği,
- 3- İlimizde Mesleki ve Teknik Eğitimde İşletmelerde Eğitim, İşletmelerde Beceri Eğitimi ve Staj Çalışmaları
- 4- İlimizde Hayat Boyu Öğrenme Faaliyetleri
- 5- İstihdam ve Mesleki Eğitim İlişkisi

Konularında çalışmalar gerçekleştirilecektir. Bu Çalıştayın Mesleki ve Teknik Eğitim Çalışmalarımıza çok önemli katkılar sağlayacağını ümit ediyorum. Çalıştayın açılışına teşrif edenlere, bugüne kadar emeği geçenlerle, bugün büyük katkılar sağlayacaklarına inandığım katılımcılara teşekkür ediyorum, hayırlı olmasını diliyorum.

Dr. Fatih AKBULUT
Doğu Marmara Kalkınma Ajansı
Genel Sekreteri

“Bölgemiz sadece sanayi bölgesi değil aynı zamanda bir teknoloji odağıdır.”

Kalkınma Ajansı olarak görevlerimizden bir tanesi de Bölge Planı hazırlamaktır. Hazırlamış olduğumuz Doğu Marmara Bölge Planımızda önceliklerimizin en başında gelen unsurlar ise rekabet gücümüzün artırılması, yaşanabilir bölge olmak ve bunların yanı sıra insan kaynakları kalitesinin ve istihdam edilebilirliğinin artırılmasıdır. Bu hedefimizin gerçekleşmesine katkıda bulunacağını düşündüğümüz bu çalıştayın sonuçlarının, insan kaynakları kalitesinin artırılması ve mesleki eğitimin ihtiyaç duyulduğu şekilde geliştirilmesi için bundan sonra atılacak adımlarda gerek Ajansımıza gerek diğer kamu kurumlarına ve özel sektör temsilcilerine yol gösterici ve faydalı olacağına inanmaktayız.

Doğu Marmara Bölgesi, konumu, altyapısı, sanayisi, insan kaynağı kapasitesi ile ülkemizin göz bebeği ve çok önemli bir bölgesidir. Türkiye'nin milli gelirinin yaklaşık % 10'unu Doğu Marmara Bölgesi üretirken, yine ülkemizin dış ticaretinin de %15'ini bölge olarak biz gerçekleştiriyoruz. Bölgemiz aynı zamanda sanayinin organize olduğu, organize şekilde yapılaştığı ve organize sanayi bölgelerinin yoğunlaştığı önemli bir yer konumundadır. Türkiye'de toplam 278 tane Organize Sanayi Bölgesi (OSB) bulunurken, bunların 29 tanesi bizim bölgemizde (TR42 Doğu Marmara Bölgesi) bulunmaktadır. Öte yandan yer seçimi onaylanan son OSB'lerimiz ile birlikte, Sakarya'daki OSB sayımız, 7 adete ulaşmıştır. Sakarya'da ilgili kurumların yeni OSB çalışmaları da devam etmektedir. İstanbul'u terk eden sanayi, önce Kocaeli'nde bir yoğunlaşmaya neden olmuştur. Kocaeli'nin de dolmasıyla birlikte yeni yer arayışında olan yatırımcının ilk tercihlerinden birinin Sakarya olduğunu görmekteyiz. Dolayısıyla bölgemizin sanayileşme adına yoğun bir yapılaşma içerisinde olduğunu söyleyebiliriz.

Bölgemiz sadece sanayi bölgesi değil aynı zamanda bir teknoloji odağıdır. Bölgemizde 6 tane Üniversite, Bilişim Vadisiyle birlikte 7 tane de Teknoparkımız bulunmaktadır. Bilişim Vadisi Türkiye'nin prestij projelerinden bir tanesi olup, Teknoparklarımızda teknoloji odaklı yapılan çalışmalar hızla çoğalmakta ve buna bağlı olarak gerçekleşen istihdam da artmaktadır.

Sanayisi ve teknoloji odaklı üretimi hızla gelişen bölgemizde, bunlara paralel olarak hizmet sektörü de gelişmektedir. Genel tabloya ve ihtiyaca baktığımızda, bölgemiz için Mesleki Eğitimin önemi görülmekte ve mesleki eğitimdeki insan kaynağımızı, işgücü kalitesinin ve yarattığı katma değer artırılması odaklı olarak eğitmemiz gerektiğinin altını bir kez daha çizmemiz gerekmektedir.

Bu çalıştay ile bölgemizin sanayi kesimi ve ilgili kurum temsilcileriyle iletişim kurmak ve ihtiyaçlarını analiz etmek mümkün olacak ve Mesleki Eğitimin ülkemiz hedefleriyle uyumlu olarak geliştirilmesine katkı sağlanacaktır. 'Sakarya 1. Mesleki Eğitim Çalıştayı'nın, Mesleki Eğitimin arzu edilen noktaya gelmesi için yararlı olmasını temenni eder, emeği geçenlere ve katılım sağlayanlara teşekkür ederim.

Başlarken;

Sakarya, milat öncesi uygarlıklar döneminden Osmanlı Devleti'ne, Osmanlı'dan Cumhuriyet'e uzanan tarih çizgisinde, Anadolu'ya renk veren kültürlerin birleştiği, 19. yüzyılda başlayan göçlerle, Kafkaslardan ve Balkanlardan gelen toplulukların oluşturduğu ve bu kültürlerin barış içinde yaşadığı bir ildir.

II. Mahmut zamanında (1837) Adapazarı, İzmit Sancağına bağlı bir kaza haline gelmiştir. 22 Haziran 1954 tarihinde 6419 Sayılı Kanunla il olmuş adını Sakarya Irmağı'ndan almıştır.

Sakarya ili, geçmişten bugüne kadar tarihte ayrıcalıklara sahip olma özelliğini sürekli elinde tutmuş bir şehir olarak anılmıştır. Bunu sahip olduğu kültürel değerlere, coğrafi yapısına, iklimine, insanının karakteristik özelliklerine bağlamak mümkündür. Bu birikimler ve sanayi, ticaret, tarım, hayvancılık, otomotiv, tekstil, gıda, orman ürünleri, elektrik-elektronik, yapı-inşaat malzemeleri, süs bitkiciliği gibi alanlarda yatırıma elverişli konumu sayesinde; ilimiz, Türkiye'nin önemli bir yatırım merkezi haline gelmiştir.

Gelinen bu noktalardan, kalifiyeli fertlerin yetiştirilmesinde, yerinde eğitim-öğretim faaliyetlerinin des-

teklelenmesinde, mesleki eğitimin-istihdam ilişkilerinin güçlendirilmesinde, Sakarya İl Millî Eğitim Müdürlüğü'nün sorumluluğu bulunmaktadır.

Sakarya İl Millî Eğitim Müdürlüğü ve Doğu Marmara Kalkınma Ajansı (MARKA) işbirliği ve Sakarya Üniversitesi Teknoloji Fakültesinin katkıları ile düzenlenen "Sakarya 1. Mesleki Eğitim Çalıştayı";

- İlimizdeki mesleki ve teknik eğitimin toplumsal algısı ve bunun yansımaları
- Öğretmen yeterlilikleri,
- Öğretim faaliyetleri,
- Sektörle işbirliği,
- İşletmelerde beceri eğitimi,
- Staj çalışmaları,
- Hayat boyu öğrenme faaliyetleri,
- İstihdam ve mesleki eğitim ilişkisi

konuları üzerine, 5 ayrı grupta ve toplamda 105 katılımcının müzakere ve fikir alışverişisi sonunda; yaşanan sorunlar, sorunların sebepleri ve sorunların çözümüne yönelik öneriler tespit edilmiştir.

Önsöz

Ülke olarak son dönemde gösterdiğimiz başarılı kalkınma performansının sürdürülebilir olabilmesi için eğitime ayrı bir önem verilmesi gerekmektedir. Bu bağlamda, ekonomik büyümemizde büyük rol oynayan sanayinin hem daha verimli hale gelebilmesi hem de kalifiyeli işgücünün yetiştirilebilmesi için, mesleki ve teknik eğitim konusu üzerine yoğunlaşmak gerektiği ortadadır.

Sakarya ilinde, 40 adet Mesleki ve Teknik Anadolu Lisesi, 17 adet Halk Eğitim Merkezi, 4 adet Mesleki Eğitim Merkezi bulunmaktadır. Mesleki ve Teknik Anadolu Liselerinde 2014-2015 eğitim-öğretim yılı itibarıyla, 21.700 öğrenci kayıtlıdır. Mesleki Eğitime kayıtlı öğrenci sayısı, Sakarya ilinin toplam kayıtlı öğrenci sayısının, % 43,12'ni oluşturmaktadır.

Sanayi sektörümüz, ihtiyaç duyduğu nitelikli işgücü ve özellikle de nitelikli ara eleman bulmakta büyük güçlükler çekmektedir. Bu sorunun ardında, elbette ki farklı nedenler yatmaktadır. Bunlardan birisi, meslek liselerinin her bir bölümüne aynı orandaki taleplerin yetersizliğidir.

Sorunun bir diğer sebebi ise, meslek liselerinden mezun olan kişilerin ekseriyetinin, sanayinin talep ettiği niteliklere sahip işgücü ihtiyaçlarına cevap verememesidir. Bu durumun da sanayi sektörlerinin hızlı teknolojik değişimlerine, okul müfredatlarının aynı hızla ve

pratiklikle güncellenememesinden kaynaklanmaktadır. Bu ve buna benzer problemlerin arkasında değişik birçok faktörlerin olduğunu ve çözüme ulaşmayı beklediğini söyleyebiliriz. Sakarya ilinde ilk defa düzenlenen bu mesleki çalıştayın, görebildiğimiz veya göremediğimiz sorunların neler olabileceğini, öncelikli olarak hangi sorunların çözülmesi gerektiğini belirlemede bizlere yol haritası sunacağını ümit ediyoruz.

Çalıştayın planlama aşamasında Sakarya Üniversitesi Teknoloji Fakültesi Dekanı Sayın Prof. Dr. Mehmet SARIBIYIK'ın tecrübesi ve çözüm odaklı yaklaşımı, bize hem ışık tutmuş hem de bizi cesaretlendirmiştir. Sakarya'daki mesleki eğitimin iyileştirilmesinde Doğu Marmara Kalkınma Ajansı'nın sonuç alıcı yaklaşımı ve hatta mesleki eğitim konusunda desteklerinin devam edeceğinin teminatı olarak, destek protokolünün imzalanmasını sağlayan Genel Sekreterimiz Dr. Fatih AKBULUT, hep yanımızda olmuştur.

Bu çalışmanın temelini atan - gerek teknik anlamda gerekse içerik olarak - bilgi ve zamanını bizden esirgemeyen Çalıştay Düzenleme Kuruluna, müdürlüğümüzün mesleki teknik eğitime bakışını yeniden şekillendirecek, mesleki teknik eğitim alanında ilimize farkındalık kazandıracak olan bu çalıştayın gerçekleştirilmesine katkı sağlayan herkese teşekkür ederiz.

Saygılarımızla.

SAKARYA 1. MESLEKİ EĞİTİM ÇALIŞTAYI GRUP ÇALIŞMA KONULARI

- 1- Meslek Liselerinin Toplumsal Algısı ve Öğrencilerin Hazır Bulunuşluğu
- 2- İlimizdeki Mesleki ve Teknik Eğitimde Yönetim, Öğretmen Yeterlilikleri, Öğretim Faaliyetleri ve Sektörle İşbirliği
- 3- İlimizde Mesleki ve Teknik Eğitimde İşletmelerde Eğitim, İşletmelerde Beceri Eğitimi ve Staj Çalışmaları
- 4- İlimizde Hayat Boyu Öğrenme Faaliyetleri
- 5- İstihdam ve Mesleki Eğitim İlişkisi

1. ÇALIŞMA GRUBU

“Meslek Liselerinin Toplumsal Algısı, Öğrencilerin Hazır Bulunuşluğu” Sorunlar ve Çözüm Önerileri

Moderatör : Doç. Dr. İsmail HİRA

Raportör : Çiğdem ARICI DURAK ve H. Ünsal İSKENDER

Sorun 1. Öğrencilerin, kabiliyetlerine ve tercihlerine göre meslek seçmelerindeki, yönlendirme ve rehberlik eksikliği

Çözüm Önerileri:

•Öğrenci kabiliyetlerinin tespiti doğrultusunda hazırlanan gözlem formlarının, 1. sınıftan 8. sınıfa kadar her yıl ciddiyetle yaptırılması ve bu rehberlik çalışma sonuçlarının, ailelerle paylaşılarak uygulanmasının teşvik edilmesi

Sorun 2. Meslek lisesi mezunlarının, arzu edilen düzeyde mesleki yeterliliklere sahip olmaması ve başarı seviyelerinin de düşük olması

Çözüm Önerileri:

•Meslek liselerine, başarılı ve mesleki kabiliyeti olan öğrencilerin kayıt yapabilmelerini teşvik için öğrenciler ve aileleri açısından cazip teşvik unsurlarının devreye sokulması.
•İş dünyasının ihtiyaç duyduğu kalifiye ve eğitim düzeyine sahip elemanların yetiştirilebilmesi için işgücü piyasasıyla işbirliğine gidilerek, mesleki ve teknik okulların teknolojik alt yapı kapasitelerinin geliştirilmesine katkı sağlayacak çalışmaların yapılması.
•Meslek liselerinde eğitim gören öğrencilere, mesleki bilgi ve becerilerin kazandırılmasında usta-çırak ilişkisi yönteminin yani bilen, bildiğini yapabilen yetkin bir eğitimcinin ve ustanın yanında çalışarak, gözlemleyerek, yaptıklarını onaylatarak kısacası yaşayarak öğrenme tarzındaki beceri eğitiminin yaygınlaştırılması.
•Meslek eğitimi ile ilgili dersler, Meslek liselerinin ilk yılı itibarıyla (9. sınıftan) verilmeye başlanmalı.
•İşyeri açma belgesinin, meslek lisesi mezunlarına değil, ilgili ön lisans programı mezunlarına verilmesini sağlamak. Böylece daha ileri düzeyde eğitim alabileceği ve sınavsız olarak geçebileceği ön lisans programlarına katılımın teşvik edilmesine katkı sağlanacaktır.

Sorun 3. Meslek liselerine, genelde sosyo-ekonomik düzeyi düşük aile çocuklarının gönderilmesi sebebiyle, bu okulların hem eğitim kalitesinin düşmesine hem de sosyal sorunların yaşandığı mekânlar haline gelmesine yol açması.

Çözüm Önerileri:

•Sosyo-ekonomik düzeyi yüksek aile çocuklarının da meslek liselerine kazandırılmasına yönelik bilgilendirme ve etkin rehberlik faaliyetleri yapmak
•Meslek lisesi mezunu olup, iş hayatında başarılı olan rol model niteliğindeki kişilerle, öğrenci ve velilerin buluşturulabileceği organizasyonlar yapmak.

Sorun 4. Meslek liselerinde okuyan öğrencilerin bir kısmında, toplum tarafından tasvip edilmeyen tavır ve alışkanlıkların gözlemlenmesi nedeniyle, bu okullara gönderilecek öğrencilerin de bu davranışlardan etkilenebileceği kaygısına ve endişesine yönelik toplumsal algının varlığı.

Çözüm Önerileri:

•Sakarya Gençlik Hizmetleri ve Spor İl Müdürlüğü ve Belediyeler ile işbirliği halinde, çeşitli sosyal, kültürel ve mesleki organizasyonlar; resim, tasarım ve el becerisi yarışmaları; sportif etkinlikler organize ederek, gençlerin bu organizasyonlara katılımını teşvik etmek.
•Çocuklarının meslek lisesine gönderildiğinde, toplum tarafından tasvip edilmeyen tavır ve alışkanlıklardan etkilenebileceği tarzındaki aile endişelerine yönelik, toplumsal algı yanılmasının giderilmesine destek sağlamak amacıyla “Aile Rehberlik Sistemi” tarzında bilgilendirme faaliyetlerinin etkin hale getirilmesi.
•Eğitim-öğretim gören öğrencilerimize, mesleki eğitimin yanı sıra, ahlaki değerler eğitiminin de etkin bir şekilde verilmesi.
•Emniyet Müdürlüğü, Aile ve Sosyal Politikalar İl Müdürlüğü veya bazı sivil toplum kuruluşlarıyla işbirliği halinde, “Gençlik ve Sağlıklı Gelecek” gibi ufuk açıcı seminer programlarının veya etkinliklerinin organize edilerek, meslek lisesi gençlerinin katılımını sağlamak.

Sorun 5. Genel olarak ailelerin ve çocukların meslek liseleri, meslek alanları ve dalları hakkındaki bilgi birikimlerinin yetersiz olması.

Çözüm Önerileri:

•Öğrencilere yönelik mesleki tanıtım faaliyetleri, okul öncesi döneminden başlatılarak, küçük yaşlardan itibaren çeşitli meslekler hakkında bilinçlendirilmesi ve bu konuda aileleri de içine alan bilgilendirilme çalışmalarının planlı ve programlı bir şekilde yapılması

•İkinci kademedeki eğitim-öğretim gören ortaokul (5. 6. 7. ve 8. sınıf) öğrencilerinin, aileleri ile birlikte istikrar edebilecekleri her yarıyılıda en az bir defa olacak şekilde, mesleki alan ve dallarının tanıtımına yönelik, yerinde meslek lisesi ziyaretleri veya gezileri organize edilmesi.

Grup Çalışması Sonucu:

Meslek liselerinin toplumsal algısı ve öğrencilerin meslek seçimindeki ön hazırlıklarını değerlendirmek amacıyla yapılan çalıştay grup toplantısında, bazı sorunlar ve bu sorunlara ilişkin bir takım çözüm önerileri belirlenmiştir.

Öne çıkan başlıca sorunlar şunlardır: Öğrencilerin meslek seçiminde hem kurumsal hem de aile bazında, yönlendirme mekanizmalarının yetersiz olması; meslek liselerindeki öğrenci profilinin düşük başarı düzeyine sahip olması ve bu durumun da doğal olarak eğitimin istenilen kalitede gerçekleşmemesine sebep olması; meslek lisesi öğrenci profilinde, toplumun onaylamadığı veya hoş karşılamadığı tavır ve davranış kodlarının öne çıkması sebebiyle, bu okullara gönderilecek öğrencilerin de bu davranışlardan etkilenebileceği kaygısına ve endişesine yönelik toplumsal algının var olduğu tespit edilmiştir. Bu bağlamda çalışma grubumuzda, öncelikle ortaokul düzeyinde başlatılacak mesleki rehberlik faaliyetleri, öğrenci kabiliyetlerinin ilköğretimden itibaren

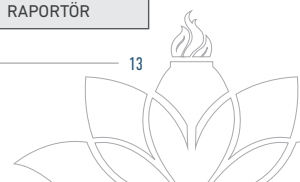
sistematik olarak belirlenmesi, öğrenci ve velilere yönelik mesleki dal ve alanlara ilişkin bilgilendirme hususundaki faaliyetlerin etkinleştirilmesi, meslek seçiminde bilinçli ve kabiliyetlere uygun seçimlerin yapılmasına katkı sağlanması, tarzındaki çözüm önerileri kanaatleri belirlenmiştir.

Söz konusu sorunların okul-aile ve iş çevreleri tarafından ortak duyarlılıklar çerçevesinde gerekli adımların atılarak, söz konusu sorunların imkânlar nispetinde kısa, orta ve uzun vadede somut çözüm önerilerini uygulamaya koymak tarzında, ortak görüş birliğine varılmıştır.

1. GRUP ÇALIŞMA LİSTESİ

S.N.	İLÇESİ	ADI SOYADI	ÇALIŞTIĞI KURUMU	ÇALIŞTAYDAKİ GÖREVİ
1	Adapazarı	Doç. Dr. İSMAİL HİRA	Sakarya Üniversitesi, Fen-Edebiyat Fak. Sosyoloji Böl.	MODERATÖR
2	Adapazarı	OSMAN CANSIZ	İl Millî Eğitim Müdürlüğü	KATILIMCI
3	Kaynarca	CUMHUR BOZER	Kaynarca Seyfettin Selim Mesleki ve Tek. And. Lisesi	KATILIMCI
4	Arifiye	MEVLÜT DENİZ	Arifiye Mesleki ve Teknik Anadolu Lisesi	KATILIMCI
5	Adapazarı	EROL GÖKÇE	SATSO Mesleki ve Teknik Anadolu Lisesi	KATILIMCI
6	Adapazarı	MUHHARREM AYIŞIĞI	Sezginler Mesleki ve Teknik Anadolu Lisesi	KATILIMCI
7	Adapazarı	ZEKİ BEYHAN	İMKB Mehmet Akif Ersoy Mesleki ve Tek. And. Lisesi	KATILIMCI
8	Hendek	ALPARSLAN GÖÇEN	Hendek Mesleki ve Teknik Anadolu Lisesi	KATILIMCI
9	Erenler	ZEYNEP DERİNDAĞ	Yunus Çiloğlu Mesleki ve Teknik Anadolu Lisesi	KATILIMCI
10	Söğütlü	MUSTAFA GÖNAN	Söğütlü Anaokulu	KATILIMCI
11	Adapazarı	M. MESUT GÖKDEMİR	Hizmet-İş Sendikası	KATILIMCI
12	Adapazarı	MÜMİN ŞAHİN	İstikbal Mobilya A.Ş.	KATILIMCI
13	Adapazarı	MEHMET UZER	Adapazarı Fatih Mesleki ve Teknik Anadolu Lisesi	KATILIMCI
14	Serdivan	HASAN COŞKUN	Sakarya Gazeteciler Cemiyeti	KATILIMCI
15	Adapazarı	HALİDE YELİZ KAMA	Sakarya Büyükşehir Belediyesi	KATILIMCI
16	Arifiye	ERCAN BAŞNUH	Sakarya Sanayi Ticaret Odası	KATILIMCI
17	Arifiye	HÜSEYİN EMANET	Sakarya Sanayi Ticaret Odası	KATILIMCI
18	Erenler	TANJU BALCI	Sakarya Esnaf ve Sanatkarlar Odaları Birliği (SESOB)	KATILIMCI
19	Erenler	ÇİĞDEM ARICI DURAK	Yunus Çiloğlu Mesleki ve Teknik Anadolu Lisesi	RAPORTÖR
20	Ferizli	H. ÜNSAL İSKENDER	Recep Bey Mesleki ve Teknik Anadolu Lisesi	RAPORTÖR

2. ÇALIŞMA GRUBU

“İlimizdeki Mesleki ve Teknik Eğitimde Yönetim, Öğretmen Yeterlilikleri, Öğretim Faaliyetleri ve Sektörle İşbirliği” Sorunlar ve Çözüm Önerileri

Moderatör : Doç. Dr. Yusuf ÇAY

Raportör : Asena SANCAKLI ve Ümit BALKAN

Sorun 1. Meslek öğretmenlerinin, alanları ile ilgili yeni teknolojik gelişmeleri takip etmede yetersiz kalmaları.

Çözüm Önerileri:

- Hizmet içi mesleki eğitim kurslarının, sanayi ortamında, yetkin usta eğitimcilerin gözetiminde, yeni teknolojik gelişmeleri yerinde görüp uygulayacak ve öğretmenlerin kendilerini geliştirmelerine fırsat verecek şekilde yapılması.
- Seminer dönemindeki öğretim çalışmaları, ilgili mesleki sektör çalışanlarıyla beraber, sahada yapılacak şekilde planlanıp uygulanması.

Sorun 2. Sanayi sektöründeki işverenlerin, meslek lisesinden mezun olan öğrencinin mesleki yeterliliğini eksik görmeleri.

Çözüm Önerileri:

- Mesleki eğitim-öğretimin, ortaokulun ilk yılı (5. sınıf) itibarıyla başlatılacak şekilde yeniden düzenlenmesi, lisenin ilk yılından (9. Sınıf) itibarıyla de sanayi stajına başlatılarak, mesleki yeterlilik düzeyinin artırılma hedeflenmeli.
- Mesleki ve Teknik Lise müfredatlarındaki mevcut atölye uygulama saatlerinin artırılması.
- Mesleki ve Teknik Liselerin, kendi alan dallarını dikkate alarak, “kardeş işletme projesi” tarzında, sanayi-okul işbirliğinin geliştirilmesine yönelik, girişimlerde bulunmaları.
- Mesleki eğitimin, öğrenciler-veliler tarafından tercih edilebilecek düzeyde cazip hale getirilebilmesi amacıyla, tanıtım ve yönlendirme çalışmaları yapmak.
- Yetenek gerektiren mesleki alanlarda, öğrencilerin alan tercihlerini yapmadan önce, yetenek sınavının yapılması.
- Modüler eğitim sistemin, sektörle işbirliği yapılarak yeniden güncellenmesi.

Sorun 3. Meslek lisesi öğrencilerinin, 10. sınıfta tercih ettikleri mesleki alana geçiş yaptıklarında, iş kazası riskinin çok yüksek olduğu uygulamalı atölye eğitimine başlamaları, fakat “iş kazası ve meslek hastalıkları sigortalarının” yapılmamış olması.

Çözüm Önerileri:

- Meslek lisesi öğrencilerinin, “iş kazası ve meslek hastalıkları sigortalarının” okul yönetimleri veya ilgili kurumlar tarafından yapılması.
- Mesleki ve Teknik okul mekânlarının, iş güvenliği uzmanları tarafından incelenerek alan risklerinin belirlenerek, iş kazalarını önlemeye yönelik tedbirlerinin alınması.

Sorun 4. Aynı ilçe içerisinde veya yakın ilçelerde bulunan meslek liselerinde, benzer mesleki alan ve dallarının bulunması

Çözüm Önerileri:

- Aynı ilçe içerisinde benzer mesleki alan ve dalları bulunan mesleki ve teknik liseler arasında, mesleki alanda en iyi teknik donanım ve alt yapıya sahip bir meslek lisesi seçip, diğer meslek liselerindeki ilgili donanımın da aktarılmasıyla, tek bir meslek lisesi çatısı altında, mesleki alan ve dalların birleştirilmesi.
- Meslek lisesine yakın işgücü piyasasıyla işbirliği yapılarak, bu piyasanın ihtiyaçlarına cevap verecek tarzda alan, dalların ve öğrenci kontenjanlarının belirlenerek okulda bünyesinde açılması.

Sorun 5. Mesleki ve Teknik öğretimde görev alan yöneticilerin, yönetim organizasyon yeterliliklerinin eksik olması

Çözüm Önerileri:

- Meslek Liselerinde, “yönetim ve eğitim birimleri” birbirinden ayrılarak, profesyonel yönetim anlayışının faaliyetlere geçirilmesi.

Grup Çalışması Sonucu:

“İlimizdeki Mesleki ve Teknik Eğitimde Yönetim, Öğretmen Yeterlilikleri, Öğretim Faaliyetleri ve Sektörle İşbirliği” grup çalışması kapsamında yapılan müzakereler sonucunda, öncelikli olarak beş ana sorunun, ilimizde öne çıktığı kanaatine varılmıştır. Bu sorunlar şunlardır: Meslek öğretmenlerinin, alanları ile ilgili yeni teknolojik gelişmeleri takip etmede yetersiz kaldıkları; İşgücü piyasası, meslek lisesinden mezun olan öğrencinin mesleki yeterliliklerinin istenen seviyede olmadığını vurgulamaları; meslek lisesi öğrencilerinin “iş kazası ve meslek hastalıkları sigortalarına” karşı sigortalanmadığı; Aynı ilçe içerisinde veya yakın ilçelerde bulunan meslek liselerinde, benzer mesleki alan ve dallarının bulunması nedeniyle kontenjanların dolurulamadığı; Mesleki ve Teknik öğretimde görev alan yöneticilerin, yönetim organizasyonu hususunda eksik oldukları, yapılan müzakereler sonucu, başlıca sorun olarak belirlenmiştir.

Belirlenen sorunlara, çözüm önerilerinde bulunmuş ve öncelikli olarak yapılması gereken hususlar dile getirilmiştir.

Hizmet içi mesleki eğitim kurslarının sanayi ile iç içe yapılarak verimli hale getirilmesi; Mesleki ve Teknik lise müfredatlarındaki atölye uygulama saatlerinin

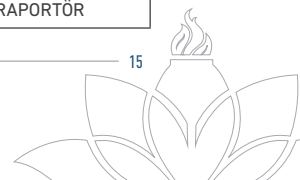
arttırılarak öğrencilerin pratik uygulama becerilerinin yükseltilmesi; "kardeş işletme projesi" tarzında, sanayi-okul işbirliğinin geliştirerek okul donanımlarının yenilenmesi; Meslek lisesi öğrencilerinin, "iş kazası ve meslek hastalıkları sigortalarının" yaptırılması; Aynı

ilçe içerisinde benzer mesleki alan ve dallarının tek bir meslek lisesi çatısı altında birleştirilmesi; Meslek liselerinde, "yönetim ve eğitim birimlerinin" ayrılması, tarzında çözüm önerileri, ortak görüş olarak belirlenmiştir.

2. GRUP ÇALIŞMA LİSTESİ

S.N	İLÇESİ	ADI SOYADI	ÇALIŞTIĞI KURUMU	ÇALIŞTAYDAKİ GÖREVİ
1	Adapazarı	Doç. Dr. YUSUF ÇAY	Sakarya Üniversitesi, Teknoloji Fakültesi	MODERATÖR
2	Geyve	ALİ AYVERDİ	Geyve Mesleki ve Teknik Eğitim Merkezi	KATILIMCI
3	Adapazarı	ABDULLAH GÜMÜŞ	Adapazarı Fatih Mesleki ve Teknik Anadolu Lisesi	KATILIMCI
4	Adapazarı	İLHAN DURMAZ	Adapazarı Fatih Mesleki ve Teknik Anadolu Lisesi	KATILIMCI
5	Adapazarı	MUSTAFA AKÇA	İMKB Sakarya Mesleki ve Teknik Anadolu Lisesi	KATILIMCI
6	Erenler	AZİZE EGEMEN	Erenler Şen Piliç Mesleki ve Teknik Anadolu Lisesi	KATILIMCI
7	Erenler	NİLÜFER AKBALIK	Yunus Çiloğlu Mesleki ve Teknik Anadolu Lisesi	KATILIMCI
8	Adapazarı	FİĞEN ULUSINAN	Adapazarı Mesleki ve Teknik Anadolu Lisesi	KATILIMCI
9	Geyve	ŞEREF BULUT	Geyve Mesleki ve Teknik Anadolu Lisesi	KATILIMCI
10	Adapazarı	HALİL İBRAHİM KOTAN	Prof. Dr. Tansu Çiller Mesleki ve Teknik Anadolu Lisesi	KATILIMCI
11	Adapazarı	İRFAN KARAÇAYIR	Adapazarı Fatih Mesleki ve Teknik Anadolu Lisesi	KATILIMCI
12	Adapazarı	ALEMDAR YILDIZ	Türk Eğitim-Sen	KATILIMCI
13	Arifiye	BEHLÜL BAYRAK	Sakarya Sanayi ve Ticaret Odası	KATILIMCI
14	Arifiye	ÖZGÜR BADEM	ADAMAK Makine Sanayi ve Tic. Lti. Şti	KATILIMCI
15	Arifiye	DİLEK ÇELEBİ TEMKİNER	ARMA FİLTRE Sistemleri San. ve Tic	KATILIMCI
16	Adapazarı	MURAT MENGEN	Eğitim-Birsen	KATILIMCI
17	Adapazarı	VEDAT KAPISIZ	Eğitim-Sen	KATILIMCI
18	Erenler	OKTAY ALBAYRAK	Sakarya Esnaf ve Sanatkarlar Odaları Birliği (SESOB)	KATILIMCI
19	Adapazarı	Yrd.Doç.Dr. NERMİN AKYEL	Sakarya Üniversitesi, Geyve Meslek Yüksek Okulu Md.	KATILIMCI
20	Adapazarı	ASENA SANCAKLI	Prof. Dr. Tansu Çiller Mesleki ve Teknik Anadolu Lisesi	RAPORTÖR
21	Adapazarı	ÜMİT BALKAN	İMKB Mehmet Akif Ersoy Mesleki ve Teknik And.Lis	RAPORTÖR

3. ÇALIŞMA GRUBU

“İlimizde Mesleki ve Teknik Eğitimde İşletmelerde Eğitim, İşletmelerde Beceri Eğitimi ve Staj Çalışmaları” Sorunlar ve Çözüm Önerileri

Moderatör : Doç. Dr. Zafer TATLI

Raportör : Sevda ASLAN ve Tayfun SERBES

Sorun 1. Meslek lisesi öğrencilerinin beceri eğitimi almaları amacıyla çeşitli işletmelere yerleştirmelerinde, okul-işletme koordinasyon eksikliğinin varlığı.
Çözüm Önerileri:

- İl Millî Eğitim müdürlüğünün il içindeki sektörlerin hangi mesleki alanlarda kaç kişiye ihtiyaç duyduklarına yönelik talepleri, WEB ortamında hazırlanmış bir program (SAÜ 3+1 örneği) aracılığıyla işletmelerden olarak tek bir havuzda toplamak,
- Meslek liseleri 12. sınıf öğrencilerinin alanları-dalları ile uyumlu işletmelere yerleştirilmesinde, tek havuzda toplanan verilerden yararlanarak ya otomatik ya da elle müdahale ederek yerleştirilmesi.
- Sakarya ilinde bulunan tüm Meslek okullarının, sektörler tarafından bilinirliğinin artırılması ve beceri eğitimi alacak öğrenci ile sektörü buluşturma hususunda, çeşitli organizasyonların yapılması.

Sorun 2. İşletmelerdeki beceri eğitiminin, kısmen de olsa öğrencilerin kendi alanları-dalları dışında veriyor olması.

Çözüm Önerileri:

- Beceri eğitimi verebilecek işletmeler ve bu işletmelerin imkânları dikkate alınarak, işletme belirlenmesinde seçici davranmak.
- Öğrenciyi amacı ve alanı dışında çalıştıran işyerlerinin, koordinatör öğretmenler tarafından tespit edilmesi ve gerekli görüldüğünde sözleşmenin fes edilmesi.
- İşletmelerde yetkili eğitim sorumlusu ile koordinatör öğretmenlerin, sürekli iletişim halinde olması ve belirli aralıklarda yüz yüze görüşülmesi.
- Velilere, meslek eğitimde beceri eğitiminin çok önemli olduğu hususunun bilinçlendirilmesi amacıyla, mesleki rehberlik desteğinin verilmesi.

Sorun 3. Meslek liselerinde halen uygulanan, “3 gün işletmede beceri eğitimi, 2 gün okulda eğitim” sisteminde, disiplinsizlik ve okula adaptasyon eksikliğinin yaşanması.

Çözüm Önerileri:

- Meslek liselerinde, “bir dönem okulda eğitim, bir dönem işletmelerde beceri eğitimi” tarzındaki bir sistemin uygulanması.
- Yaz tatili dönemlerinin de “işletme beceri eğitimi” verilebilmesine olanak sağlanması.

Sorun 4. İşyeri beceri eğitimi uygulamasında, öğrencilerin işyeri değiştirme dolaşımının çok fazla olması.
Çözüm Önerileri:

- İşyeri değişikliğinin, öğrenciler üzerinde olumsuz etki meydana getireceği hususu hakkında, veli ve öğrencilere bilgi aktarımı ve rehberlik hizmetinin verilmesi.
- Öğrencilerin beceri eğitimi esnasında, işyeri değiştirme şartlarının zorlaştırılması.
- İşyeri yetkilisi ve koordinatör öğretmen arasında iletişim sağlanarak, işyeri yetkililerinin, sözleşme metni ve kapsamı konusunda, etkin bir şekilde bilgilendirilmesi.

Sorun 5. Küçük ölçekli işletmelerin, öğrencileri mesai saatı dışında ve hafta sonları çalıştırma istekleri.
Çözüm Önerileri:

- Koordinatör öğretmenlerce, işyeri beceri eğitimi sözleşmesi metninde, öğrencinin hangi gün ve saatte çalışabileceğini dair yer alan bilginin, işyeri yetkilileri ile paylaşılması.

Sorun 6. Meslek lisesi müfredatlarının yetersiz olması
Çözüm Önerileri:

- Mesleki ve Teknik okulların müfredatları, belirli aralıklarla, günümüz teknolojik şartları ve sektörün ihtiyacı dikkate alınarak revize edilerek yenilenmesi ve yenilenmenin dinamik bir şekilde devam ettirilmesi.
- Meslek öğretmenleri, hizmet içi eğitimlere katılarak, bilgilerini güncellemeli.

Sorun 7. Öğrencilerin işyeri beceri eğitimi, işyerine gitmeden yapmak istemeleri

Çözüm Önerileri:

- Öğrenci ve velilere, işyeri beceri eğitiminin ne kadar önemli olduğu hususu, koordinatör öğretmenler tarafından anlatılmalı.
- Staj yapmadığı halde, yapmış gibi gösteren işletmelere, caydırıcı müeyyideler uygulanmalı.
- İşyeri denetiminde, öğrenciyi yerinde denetlemenin dışında, günlük parmak iz okuyucusu ile kontrol, akıllı telefon yer bildirimi, telefonla arama gibi, değişik teknolojik denetleme metotları kullanılmalı.

Sorun 8. İşletmelerde, “beceri eğitimi değerlendirme sınavı” uygulamasının etkin ve objektif yapılamaması, işyeri sorumlularının genelde öğrencinin işe devam ve emeği karşılığında vicdani kanaat ile hepsine yüksek not vermesi ve bu yüksek notların, okullarda yapılan sınavlarla örtüşmeyip, belirgin bir farklılığın ortaya çıkması

Çözüm Önerileri:

•Okulda yapılan sınav yüzde ağırlığının, işletmelerde yapılan sınav yüzde ağırlığından daha yüksek olmasının sağlanması.

Sorun 9. Sakarya Üniversitesi Meslek Yüksek Okullarında uygulanan 3+1 sisteminde stajyerlerin işyerlerine 5 gün devam etmesinin, meslek lisesi öğrencilerinin işyerlerine yerleştirilmesini etkiliyor düşüncesi.
Çözüm Önerileri:

•İl Millî Eğitim Müdürlüğü ile Sakarya Üniversitesi arasında koordinasyon sağlanarak işbirliği yapmaları.
•İşyerlerinde, MYO ve lise öğrencilerinin yaptıkları iş ve sorumlulukların birbirinden farklı olduğu hususu, işyeri yetkilileri ile paylaşılmalı.

Grup Çalışması Sonucu:

3. Grup çalışmalarında öne çıkan sorunların başında, işletmelerdeki beceri eğitimindeki aksaklıklar olmuştur. Mesleki ve Teknik okullarla, ilgili sektörler arasında yapılacak olan koordinasyon çalışmaları ile beceri eğitimi alacak öğrencilerin, uygun işletmelere yönlendirilerek daha verimli bir uygulamalı eğitim alabilecekleri değerlendirilmiştir. Yetenek gerektiren mesleki alan-

larda, mutlaka yetenek sınavının yapılması gerektiği vurgulanmıştır.

Beceri eğitiminin önemi öğrenci ve velilere iyi anlatılmalıdır. İşyeri tespit edilirken sadece işgücü arayan işletmelerden ziyade, işi öğreten işletmeler tercih edilmelidir. Örnek işletmeler seçilerek teşvik edilmelidir. Mesleki okulları ve işletmelerin sahip olduğu laboratuvar, atölye, modern cihaz, v.b olanaklardan karşılıklı yararlanabilmesi için eşgüdüm sağlanmalıdır. Koordinatör öğretmen, öğrenci, veli ve işletme yetkilileri başta olmak üzere, her birimin üzerine düşen görevini yerine getirme gayretinde olması kanaati ortaya çıkmıştır.

3. GRUP ÇALIŞMA LİSTESİ

S.N	İLÇESİ	ADI SOYADI	ÇALIŞTIĞI KURUMU	ÇALIŞTAYDAKİ GÖREVİ
1	Adapazarı	Doç. Dr. ZAFER TATLI	SAÜ, Karasu Meslek Yüksek Okulu Müdürü	MODERATÖR
2	Geyve	M. SALİH CANBAL	Geyve İlçe Millî Eğitim Müdürlüğü	KATILIMCI
3	Erenler	C. ORHAN ÖLMEZ	Yunus Çiloğlu Mesleki ve Teknik Anadolu Lisesi	KATILIMCI
4	Adapazarı	YAŞAR KIYAN	İMKB Sakarya Mesleki ve Teknik Anadolu Lisesi	KATILIMCI
5	Erenler	METİN GÜRKAŞ	Sakarya Esnaf ve Sanatkarlar Odaları Birliği	KATILIMCI
6	Erenler	AHMET AKDARDAĞAN	Sakarya Esnaf ve Sanatkarlar Odaları Birliği	KATILIMCI
7	Adapazarı	MESUT KINDIRA	İMKB Sakarya Mesleki ve Teknik Anadolu Lisesi	KATILIMCI
8	Erenler	HACER YILDIRAL	Yunus Çiloğlu Mesleki ve Teknik Anadolu Lisesi	KATILIMCI
9	Erenler	RAMAZAN ŞERBETÇİ	Erenler Şen Piliç Mesleki ve Teknik Anadolu Lis.	KATILIMCI
10	Hendek	VOLKAN SERDAR	DAIKIN Isıtma ve Soğutma Sis. San.Tic A.Ş	KATILIMCI
11	Adapazarı	MEHMET ÖZDEMİR	Adı Bahçe Yiyecek İçecek Tur. San. Ltd. Ştd.	KATILIMCI
12	Arifiye	BÜLENT KARSLI	Sakarya Sanayi ve Ticaret Odası	KATILIMCI
13	Adapazarı	AHMET ÇUBUK	Sakarya 1.Organize Sanayi Bölgesi	KATILIMCI
14	Erenler	OĞUZ KANSU	ORAES Otomotiv ve Raylı Araç Elekt. Elek. Sis	KATILIMCI
15	Adapazarı	Doç.Dr. H. Serhad SOYHAN	Sakarya Üniversitesi, Mühendislik Fakültesi	KATILIMCI
16	Erenler	NESRİN SARMAN	Yunus Çiloğlu Mesleki ve Teknik Anadolu Lisesi	KATILIMCI
17	Karasu	OSMAN SÖNMEZ	Karasu Mesleki ve Teknik Anadolu Lisesi	KATILIMCI
18	Adapazarı	ÇETİN TURHAN	İMKB Sakarya Mesleki ve Teknik Anadolu Lisesi	KATILIMCI
19	Adapazarı	ŞERAFETTİN TEMEL	Adapazarı Fatih Mesleki ve Teknik Anadolu Lis.	KATILIMCI
20	Erenler	SEVDA ASLAN	Yunus Çiloğlu Mesleki ve Teknik Anadolu Lisesi	RAPORTÖR
21	Adapazarı	TAYFUN SERBES	İMKB Sakarya Mesleki ve Teknik Anadolu Lisesi	RAPORTÖR

4. ÇALIŞMA GRUBU

“İlimizde Hayat Boyu Öğrenme Faaliyetleri” Sorunlar ve Çözüm Önerileri

Moderatör : Doç. Dr. Metin İPEK

Raportör : Esin YALÇIN ve Selim AKGÜNLER

Sorun 1. Çıracılık eğitim sisteminde öğrenci sayısının azalması

Çözüm Önerileri:

- Çıracılık eğitimine teşvik amacıyla, ikinci kademe-or-taokul mezunlarının (8. sınıfı tamamlayan), çıracılık eğitimini tercih etmeleri durumunda, bu öğrencilerin zorunlu lise eğitiminden muaf tutulması.
- Çıracılık eğitimi süresince alınan ve başarılı olunan derslerin, mesleki açık liselerin uygun dersleriyle eşleştirilip, ortak bir muafiyet sisteminin geliştirilmesi.
- İşyeri açmada, “Ustalık Belgesinin” istenmesi veya Ustalık Belgesi sahiplerinin uygun kredi koşulları ile teşvik edilmesi.
- Çıracılık sigortasının emekliliğe sayılması.
- Aile ve Sosyal Politikalar Bakanlığı'na bağlı erkek yetiştirme yurdunda kalan çocukların, yeteneklerine göre çıracılık eğitime yönlendirilmesi.
- Bölgesel ihtiyaçlara göre çıracılık eğitim alan ve dallarının artırılması.

Sorun 2. İş piyasasının talep ettiği bazı meslek dallarının, çıracılık eğitim sisteminde yer almaması.

Çözüm Önerileri:

- İş piyasasının talep ettiği meslek dallarının, çıracılık eğitim sisteminde yer alabilmesi için, işverenlerle yetkili kurumların bir araya gelerek işbirliğine gitmesi.

Sorun 3. Hayat boyu öğrenme sürecinde, faaliyetlerin yapılacağı mekânların yetersiz olması

Çözüm Önerileri:

- Halk Eğitim Merkezi bünyesinde, yeterli altyapıya sahip eğitim mekânlarının artırılması.
- Akşam veya hafta sonu kursları için hayat boyu eğitim faaliyetini yürüten eğitim kurumlarına ilave kaynak ayrılması.

Sorun 4. İnfomal eğitim süresince kazanılan yeterliliklerin belgelendirilmesi esnasında karşılaşılan sorunlar

Çözüm Önerileri:

- İnfomal eğitim süresince kazanılan yeterliliklerin belgelendirilmesinde, örgün eğitim şartının meslek dallarına göre aranması.
- İnfomal eğitim yeterliliklerinin belgelendirilmesi amacıyla müracaat edildiğinde, “sigortalı çalışma süresi” şartında yer alan sürenin azaltılması.
- “Aynı iş kolunda sigortalı olarak çalışmış olma” şartının aranmaması.
- Sınav ve belge ücretinin, devlet tarafından desteklenmesi.

Sorun 5. Hayat boyu öğrenme sürecinde, planlı bir rehberlik, danışma ve koordinasyon eksikliğinin bulunması

Çözüm Önerileri:

- Bireylerin, Halk Eğitim Merkezleri, İŞ-KUR, Mesleki Eğitim Merkezleri tarafından, yeteneklerine göre mesleki alanlara yönlendirilmesi ve takibinin sağlanması.
- İş piyasası ile eğitim kurumları arasında koordinasyon toplantılarının yapılması, mezunların izlenmesi.

Grup Çalışması Sonucu:

Çalıştayda, sektörlerin ihtiyacı olan çırak, kalfa ve ustaların gün geçtikçe ihtiyacı karşılayamadığı ve birçok alanda bu elemanların yetiştirilmesinde eksiklikler olduğu dile getirilmiştir. Çıracılık eğitiminin zorunlu eğitim ile bütünleşmemesi, sorunun önündeki en büyük engel olarak görülmüştür. İş piyasası ile hayat boyu öğrenme kurumları arasında bir koordinasyon eksikliğinin olduğu ve buna bağlı olarak iş piyasasının ihtiyacına yönelik eleman yetiştirilmesinde bir takım problemlerin ortaya çıktığı görülmüştür.

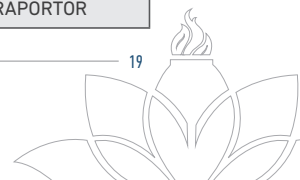
Hayat Boyu Öğrenme kapsamındaki faaliyetlere, toplumun ilgisinin arttığı ve buna bağlı olarak da mekân sıkıntısının yaşandığı dile getirilmiştir. Mevcut eğitim kurumlarına ek kaynak ayırarak mesai dışında daha verimli kullanılması ile bu sorunun aşılabileceği önerilmiştir. Ayrıca Hayat Boyu Öğrenme kapsamında engellilere, Aile ve Sosyal Politikalar Bakanlığı'na bağlı yetiştirme yurdunda kalan çocuklara yönelik rehberlik hizmetinin verilmesi, ilgi duydukları alan ve engel durumları dikkate alınarak, meslek edindirme kurslarının açılması gerekliliği vurgulanmıştır.

4. GRUP ÇALIŞMA LİSTESİ

S.N.	İLÇESİ	ADI SOYADI	ÇALIŞTIĞI KURUMU	ÇALIŞTAYDAKİ GÖREVİ
1	Adapazarı	Doç. Dr. METİN İPEK	Sakarya Üniversitesi, Teknoloji Fakültesi	MODERATÖR
2	Adapazarı	MEHMET TAŞKIRAN	İl Millî Eğitim Müdürlüğü	KATILIMCI
3	Adapazarı	ARİF TÜRKYILMAZ	Adapazarı Mesleki Eğitim Merkezi	KATILIMCI
4	Adapazarı	MEHMET SANDIKÇI	Adapazarı Mesleki Eğitim Merkezi	KATILIMCI
5	Adapazarı	ZEYNEP ŞEN	Adapazarı Mesleki Eğitim Merkezi	KATILIMCI
6	Adapazarı	YUSUF DAŞDELEN	İMKB Sakarya Mesleki ve Teknik Anadolu Lisesi	KATILIMCI
7	Hendek	ARİF ŞAHİN	Hendek Mesleki ve Teknik Anadolu Lisesi	KATILIMCI
8	Akyazı	HASAN DARDAĞAN	Akyazı Mesleki Eğitim Merkezi	KATILIMCI
9	Serdivan	HAYRİ ERDEM	Serdivan Halk Eğitim Merkezi	KATILIMCI
10	Adapazarı	ALİ TÜRKOĞLU	Fatih Mesleki ve Teknik Anadolu Lisesi	KATILIMCI
11	Adapazarı	NURULLAH KARATAŞ	Sakarya Çalışma ve İş Kurumu İl Müdürlüğü	KATILIMCI
12	Arifiye	ECDAT YILMAZ	REYSAŞ Taşımacılık ve Lojistik Tic. A.Ş.	KATILIMCI
13	Arifiye	YUSUF MURAT EMİR	Sakarya Sanayi ve Ticaret Odası	KATILIMCI
14	Adapazarı	ERSİN ELLİDOKUZ	Sakarya Bilim Sanayi ve Teknoloji İl Müdürlüğü	KATILIMCI
15	Erenler	SERCAN MAZGAL	KOSGEB Sakarya Hizmet Merkezi Müdürlüğü	KATILIMCI
16	Arifiye	ADNAN CENKÇİ	NEUTEC CHEM Sanayi ve Ticaret A.Ş.	KATILIMCI
17	Akyazı	YALÇIN KARAÇAYIR	Akyazı Sanayi ve Ticaret Odası	KATILIMCI
18	Erenler	MECİT ŞEN	Sakarya Esnaf ve Sanatkarlar Odası	KATILIMCI
19	Erenler	ESİN YALÇIN	Yunus Çiloğlu Mesleki ve Teknik Anadolu Lisesi	RAPORTÖR
20	Adapazarı	SELİM AKGÜNLER	İMKB Mehmet Akif Ersoy Mesleki ve Teknik And. L.	RAPORTÖR

5. ÇALIŞMA GRUBU

“İstihdam ve Mesleki Eğitim İlişkisi ” Sorunlar ve Çözüm Önerileri

Moderatör : Prof. Dr. Hüseyin UZUN

Raportör : Reyhan CEVAHİR ve Faik KESTANE

Sorun 1. Mesleki ve Teknik Eğitim Kurumlarının, işverenin kendi makine ve teçhizatlarını kullanabilecek niteliğe sahip “kalifiyeli eleman ihtiyacını karşılayamaması”

Çözüm Önerileri:

•İşgücü eğitimi, Sakarya iş piyasasının ihtiyaçlarına ve beklentilerine cevap verecek şekilde, gelişen teknolojik makine ve teçhizatlar da dikkate alınarak, sanayicilerle birlikte ortak mutabakata varılacak müfredat güncelleme çalışmaları yapılmalı. İşgücü, periyodik olarak güncellenen müfredat doğrultusunda eğitilmeli ve yetiştirilmeli.

•Sakarya ilinde periyodik olarak meslek analizi ve iş analizi yapılmalıdır. Hangi mesleklerde, hangi düzeyde, kaç kişiye şimdi, yakın gelecekte ve ileriye dönük olarak ihtiyaç duyulduğu belirlenmelidir. Mesleki ve teknik okullarında hangi alan dallarının açılacağı veya kapanacağı bu analiz bilgilerine göre planlanmalıdır.

•Genel mesleki bilgi ve beceriye sahip olarak mezun olan öğrencilerin, iş piyasasının talep ettiği işe özel kalifiyeli eleman yetiştirmede sertifika programları düzenlenmelidir.

•Sertifika programlarının düzenlenmesinde, İŞKUR'un teşvik programları takip edilerek, yararlanılması faydalı olacaktır.

•Meslek Lisesi son sınıf öğrencilerinin, açık iş kollarındaki sektörlere kalifiyeli işgücü kazandırmak amacıyla İŞKUR tarafından düzenlenen sertifika programlarına, katılmaları teşvik edilmelidir.

•Sakarya iş piyasası alanındaki yeni teknolojik gelişmeleri, ilgili meslek öğretmenlerine uzman kişiler tarafından hizmet içi eğitim verilerek, takip etmelerine ve kendilerini yenilemelerine imkân sağlamak

Sorun 2. Sanayi kuruluşları ile mesleki eğitim kurumlarının, sektörel işbirliğinin zayıf olması

Çözüm Önerileri:

•Bir üst akıl, örneğin MARKA organizatörlüğünde, yılda bir veya iki kez sanayici ile mesleki teknik eğitim kurumları bir araya gelerek, mevcut sorunları değerlendirmeye, müzakere etmeye ve gelecek hakkında planlama yapmaya olanak sağlayacak, periyodik toplantılar düzenlemek

Sorun 3. Meslek Lisesi öğrencilerinin, bilinçli ve kabiliyetlerine uygun meslek seçimi yapamamaları

Çözüm Önerileri:

•Mesleki rehberlik, temel öğretimin ikinci kademe-ortaöğretimin ilk yılından (5. sınıftan) itibaren başlatılarak, hem ebeveyn hem de öğrenci, bilinçli meslek seçimine yönlendirilmelidir.

•Meslek liselerine psikolojik rehber uzmanlarının yanı sıra “mesleki rehber uzmanlarının” da görevlendirilerek, her bir öğrencinin kabiliyetleri doğrultusunda meslek seçmelerine katkı sağlamak

•Sanayicilerin, ebeveynlerin, öğrencilerin ve öğretmenlerin buluşabileceği, çeşitli seminer ve sosyal etkinliklerin yapılabileceği, “Meslek Tanıtıcı ve Bilimsel Fuarlar” organize edilmelidir.

• İl veya bölge içerisinde meslekleri tanıtıcı, meslekler hakkında bilgi edinilmeye uygun, mesleklerle ilgili küçük uygulama atölyelerinin yer aldığı, her zaman gezilebilecek “Mesleki - Teknik Alanlar Tanıtım ve Gösteri Merkezi” açmak.

Sorun 4. Başarısı düşük ve nispeten beceri kabiliyeti zayıf öğrencilerin, meslek liselerini tercih etmek zorunda kalması

Çözüm Önerileri:

•Mesleki eğitime, başarısı yüksek ve beceri kabiliyeti iyi olan öğrencileri kazandırmak için öğrenci teşvik programları uygulanmalıdır. Örneğin, meslek lisesine kayıt yaptıran öğrencilere burs verilmesi ve bu burs miktarının öğrencinin başarı durumuna göre eğitim süresince her yıl artırılması, başarılı öğrencilere işverenlerin burs vererek mezuniyet sonrası istihdam garantisinin verilmesi, yurt olanağı sağlamak vs. gibi.

Sorun 5. İşverenlerin, meslek lisesi mezunu kalifiyeli işgücüne verdiği ücretlerin tatmin edici seviyede olmaması

Çözüm Önerileri:

•Asgari ücretin, sosyal refah düzeyi dikkate alınarak yükseltilmesi

•Eğitim, çalışma şartları, çalışma koşulları, tehlike riski vs. dikkate alınarak, her bir meslek alanında çalışan işgücünün alacağı asgari düzeydeki ücretlerin belirlenmesi, üst sınırın ise açık olması tarzında, ücret politikalarının geliştirilmesi

Sorun 6. Çalışan işgücünün, kısa periyotlarda işyeri değiştirmesi ve bunun sonucu olarak işyerinde verimin düşmesi

Çözüm Önerileri:

•İşverenin, çalışan işgücünün bireysel çalışma performansını dikkate alarak ücretlendirme yapması ve çeşitli maddi ödüllerle işgücü motivasyonunun artmasına katkı sağlanması

•İşverenin, yıllık kâr kazancının belirli bir yüzdesini, işgücüne ödül olarak dağıtması

•Meslek Liselerinde “Meslek Etiği”, “Meslek Ahlakı” konularını içeren derslerin verilmesi

Sorun 7. Mesleki ve teknik eğitim kurumlarında, iş piyasasında yenilenen donanımlarla örtüşen niteliklere sahip yeterli donanımın olmaması

Çözüm Önerileri:

- Meslek Liseleri, yakın civardaki işyerleri ile doğrudan işbirliğine gidilebilecek temaslarda bulunulması, hatta "kardeş işyeri" yaklaşımıyla, işyerinin donanım desteğinin sağlanmasına çalışmak
- Öğrencilerin yeni donanımları yakından tanımaları amacıyla işyerindeki makinelerin uygun zaman dilimlerinde kullanılmasına yönelik programların planlanıp gerçekleştirilmesi
- İl ve ilçelerdeki mesleki eğitim kurumları, civardaki iş kolları ve meslek dalları dikkate alınarak, en fazla talep gören mesleki alanlarla ilgili ihtisas atölyeleri şeklinde merkezlerin oluşturulması

Sorun 8. Mesleki ve teknik okullarda beceri eğitimi süresinin yetersiz olması

Çözüm Önerileri:

- Mesleki teknik okullarda beceri eğitimi süresinin artırılması gerekir.
- Staj süresinin bir yıldan iki yıla çıkarılması gerekir
- Staj yapılan işkollarının mümkün mertebe okula yakın olması
- Öğrencilerin beceri kabiliyetlerini geliştirmek amacıyla proje esaslı uygulama çalışmalarına ağırlık vermek

Sorun 9. Sağlık meslek liselerinde beceri eğitiminin verilebileceği uygulama merkezlerinin yetersizliği

Çözüm Önerileri:

- Sağlık meslek liselerinin beceri eğitimlerini verimli bir şekilde yapabilecekleri "Sağlık Meslek Lisesi Uygulama Hastanesi" tarzında işletmelerin açılması

Sorun 10. Meslek Liseleri, başarı düzeylerinin birbirinden farklı olması

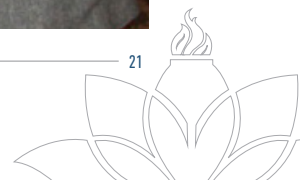
Çözüm Önerileri:

- İstihdam odaklı ve mesleki yeterliliği açık bir şekilde ortaya koyan meslek standartlarına dayalı ölçme, değerlendirme ve belgelendirme sistemini kurmak gerekir.
- Mesleki eğitim kurumları, kurumsal yeterliliklerini akredite ettirmelidir. Meslek Liselerinin her bölümünün mesleki yeterlilikte etkin ve yetkin olduklarını belirlemede, bağımsız kuruluşlar tarafından akreditasyon sistemine tabi tutulmaları gerekir.
- Özel teşebbüsler veya meslek odaları tarafından, Özel Mesleki ve Teknik Liselerin açılmasının teşvik edilerek özendirilmesi gerekir.

Sorun 11. İşgücü ve işverende iş güvenliği bilincinin yeterli olmayışı

Çözüm Önerileri:

- Müfredatta yer alan "İşçi Sağlığı ve İş Güvenliği" ders-

lerinin veriminin artırılması için gerekli tedbirlerin alınması ve bu derslerin uzman kişilerce verilmesini sağlamak

•Meslek Lisesi mezunlarının iş güvenliği bilincini benimseyen ve uygulayan niteliklere sahip olacak şekilde, eğitimlerinin gerçekleştirilmesi hususunda gerekli hassasiyetin gösterilmesine dikkat etmek

Grup Çalışması Sonucu:

Mesleki ve teknik eğitim, iş piyasasının ihtiyaçları doğrultusunda verilmesi, eğitim-istihdam ilişkisinin güçlendirilmesi, mesleki ve teknik kurumlarla reel sektörün müşterek hareketi ile sürdürülebilir işbirliği ortamının hazırlanması gerekliliği vurgulanmıştır.

Sanayi sektörleri ile mesleki ve teknik eğitim kurumlarının işbirliğinin artırılması hususunda planlamaların yapılması, iş piyasasının ihtiyaçlarına göre müfredat yenilenmesi, sertifika programlarının yaygınlaştırılması, meslek seçiminde ebeveynlerin ve çocukların bilinçlendirilmesi, meslek ahlakı ve etiği hususunda işgücünün bilinçlendirilmesi, işgücünün sosyal refah düzeyi dikkate alınarak ücretlendirilmesi, "Meslek Tanıtıcı ve Bilimsel Fuarların" yaygınlaştırılması ve "Mesleki - Teknik Alanlar Tanıtım ve Gösteri Merkezi" tarzında mesleklerin tanıtımının yer aldığı merkezlerin açılması, şeklindeki çalışmalara öncelik verilmesi hususu dile getirilmiştir.

5. GRUP ÇALIŞMA LİSTESİ

S.N	İLÇESİ	ADI SOYADI	ÇALIŞTIĞI KURUMU	ÇALIŞTAYDAKİ GÖREVİ
1	Adapazarı	Prof. Dr. Hüseyin UZUN	Sakarya Üniversitesi, Teknoloji Fakültesi	MODERATÖR
2	Adapazarı	ZİYA ÖZBEK	Adapazarı Fatih Mesleki ve Teknik Anadolu Lisesi	KATILIMCI
3	Adapazarı	ALİ CEYLAN	İMKB Sakarya Mesleki ve Teknik Anadolu Lisesi	KATILIMCI
4	Adapazarı	KEMAL KIRAL	Adapazarı Fatih Mesleki ve Teknik Anadolu Lisesi	KATILIMCI
5	Erenler	UMUT DAĞ GİRGİN	Erenler Şen Piliç Mesleki ve Teknik Anadolu Lisesi	KATILIMCI
6	Adapazarı	ZEKİ VURAL	Sakarya Çalışma ve İş Kurumu İl Müdürlüğü	KATILIMCI
7	Arifiye	ERAY ÖRSEL	ATASAN Metal Sanayi ve Ticaret Lti.	KATILIMCI
8	Arifiye	SAMİ TÜRK	MODERN DÖKÜM Makine San. Tic. Ltd. Şti	KATILIMCI
9	Erenler	İSMAİL ÖZTÜRK	AKSAN MAKİNA Doğrama Mobilya Mühen. Hiz.	KATILIMCI
10	Arifiye	FARUK ÖZ	Sakarya Sanayi ve Ticaret Odası	KATILIMCI
11	Adapazarı	YAŞAR ERKMEN	Sakarya Bilim Sanayi ve Teknoloji İl Müdürlüğü	KATILIMCI
12	Hendek	BİROL KAYAR	Sakarya 2. Organize Sanayi Bölgesi	KATILIMCI
13	Erenler	MUHİTTİN KILIÇ	Sakarya Esnaf ve Sanatkarlar Odaları Birliği (SESÖB)	KATILIMCI
14	Akyazı	Y. Doç. Dr. Hasan KÜÇÜK	SAÜ, Akyazı Meslek Yüksek Okulu Müdürü	KATILIMCI
15	Erenler	TÜRKAN ÖLMEZ	Yunus Çiloğlu Mesleki ve Teknik Anadolu Lisesi	KATILIMCI
16	Erenler	ADNAN KÖSE	Adapazarı Mesleki ve Teknik Anadolu Lisesi	KATILIMCI
17	Geyve	TEKİN BAYER	Geyve Mesleki ve Teknik Eğitim Merkezi	KATILIMCI
18	Erenler	NECDET KAZICIOĞLU	Yunus Çiloğlu Mesleki ve Teknik Anadolu Lisesi	KATILIMCI
19	Hendek	LEVENT TANRIOVER	Hendek Mesleki ve Teknik Anadolu Lisesi	KATILIMCI
20	Adapazarı	ZEYNEP ATEŞ	75.Yıl Cumhuriyet Mesleki ve Teknik Anadolu Lisesi	KATILIMCI
21	Adapazarı	REYHAN CEVAHİR	75.Yıl Cumhuriyet Mesleki ve Teknik Anadolu Lisesi	RAPORTÖR
22	Adapazarı	FAİK KESTANE	Atatürk Anadolu Lisesi	RAPORTÖR

SAKARYA 1. MESLEKİ EĞİTİM ÇALIŞTAYI SONUÇ BİLDİRGESİ

Sakarya Millî Eğitim Müdürlüğü ve MARKA'nın ortaklaşa düzenlediği, Mesleki ve Teknik Eğitim kurumları, reel sektör yöneticileri, sivil toplum kuruluşları, sendika ve meslek odaları temsilcilerinden oluşan 105 kişinin katılımıyla gün boyunca gerçekleştirilen Sakarya Birinci Mesleki Eğitim Çalıştayı, başarıyla tamamlanmıştır. Beş çalışma grubunun yer aldığı çalıştayda, Sakarya ilindeki hayat boyu öğrenme faaliyetleri, mesleki eğitim ve istihdam ilişkisi, staj uygulamaları, toplumsal algılar ve mesleki eğitimde yönetim-sektörle işbirliği konuları üzerinde tartışılarak sorunlar belirlenmiş ve çözüm önerileri sunulmuştur.

Çalıştay katılımcıları arasında yapılan anket çalışması sonucunda, tespit edilen sorunlar içerisinde, Sakarya ilinin mesleki eğitim konusunda öne çıkan öncelikli 10 sorunu ve bu sorunların çözüm önerileri belirlenmiştir.

Çalıştaya katılan katılımcıların kanaati olarak öne çıkan bu sorunlar şunlardır:

- 1-Öğrencilerin kendi kabiliyetlerine göre doğru ve bilinçli meslek dalı seçiminde, mesleki rehberlikte yönlendirme ve kariyer eğitiminin eksikliği
- 2-Başarısı düşük ve nispeten beceri kabiliyeti zayıf öğrencilerin, meslek liselerini tercih etmek zorunda kalması
- 3-Aynı ilçe içerisinde veya yakın ilçelerde bulunan meslek liselerinde, benzer mesleki alan ve dallarının bulunması, fakat çevresindeki reel sektör ihtiyacına yönelik alan dallarının yetersiz olması
- 4-Sanayi kuruluşları ile mesleki eğitim kurumlarının problemlerini çözme hususunda, ortak akılla hareket edilebilecek sektörel işbirliğinin zayıf olması
- 5-Meslek liselerinde halen uygulanan, "3 gün işletmede beceri eğitimi, 2 gün okulda eğitim" sisteminde, disiplinlilik ve okula adaptasyon eksikliğinin yaşanması.

6-Hayat boyu öğrenme sürecinde, planlı bir rehberlik, danışma ve koordinasyon eksikliğinin bulunması

7-Mesleki ve teknik eğitim kurumlarının, işverenin kendi makine ve teçhizatlarını kullanabilecek niteliğe sahip "kalifiyeli eleman ihtiyacını karşılayamaması" ve reel sektörün mezun olan öğrenciyi mesleki açıdan yeterli görmemesi

8-İşverenlerin, meslek lisesi mezunu kalifiyeli işgücüne verdiği ücretlerin tatmin edici seviyede olmaması

9-Meslek öğretmenlerinin, alanları ile ilgili yeni teknolojik gelişmeleri takip etmede yetersiz kalmaları

10-İşletmelerdeki beceri eğitiminin, kısmen de olsa öğrencilerin kendi alanları-dalları dışında veriliyor olması.

Çalıştayda "İstihdam ve Mesleki Eğitim İlişkisi" konulu grupta, mesleki ve teknik eğitimin iş piyasasının ihtiyaçları doğrultusunda verilmesi ve eğitim-istihdam ilişkisinin güçlendirilmesi vurgulanmıştır. Sanayi sektörleri ile mesleki ve teknik eğitim kurumlarının işbirliğinin artırılması hususunda planlamaların yapılması, iş piyasasının ihtiyaçlarına göre müfredat yenilenmesi, sertifika programlarının yaygınlaştırılması, meslek seçiminde ebeveynlerin ve çocukların bilinçlendirilmesi, meslek ahlakı ve etiği hususunda işgücünün bilinçlendirilmesi, işgücünün sosyal refah düzeyi dikkate alınarak ücretlendirilmesi, meslek fuarlarının yaygınlaştırılması ve "Mesleki-Teknik Tanıtım Gösteri Merkezi" tarzında mesleklerin tanıtımının yer aldığı merkezlerin açılması şeklindeki çalışmalara öncelik verilmesi hususu dile getirilmiştir.

"İlimizde Hayat Boyu Öğrenme Faaliyetleri" konulu grupta, reel sektörler tarafından çıkar, kalfa ve usta niteliğine sahip ara eleman ihtiyacının karşılanamadığı ve birçok alanda bu elemanların yetiştirilmesinde eksiklikler olduğu dile getirilmiştir. Çıraklık eğitiminin, zorunlu eğitim ile bütünleşmemesi, bu sorunun önün-

deki en büyük engel olarak görülmüştür. İş piyasası ile hayat boyu öğrenme kurumları arasında bir koordinasyon eksikliğinin olduğu ve buna bağlı olarak iş piyasasının ihtiyaç duyduğu nitelikli ara eleman yetiştirilmesinde problemlerin ortaya çıktığı görülmüştür. Hayat Boyu Öğrenme kapsamındaki faaliyetlere toplumun ilgisinin arttığı ve buna bağlı olarak da mekân sıkıntısının yaşandığı dile getirilmiştir. Mevcut eğitim kurumlarına ek kaynak ayırarak mesai dışında daha verimli kullanılması ile bu sorunun aşılabileceği önerilmiştir. Ayrıca Hayat Boyu Öğrenme kapsamında engellilere, Aile ve Sosyal Politikalar Bakanlığı'na bağlı yetiştirme yurdunda kalan çocuklara yönelik rehberlik hizmetinin verilmesi, ilgi duydukları alan ve engel durumları dikkate alınarak, meslek edindirme kurslarının yaygınlaştırılmasının gerekliliği vurgulanmıştır.

“Meslek Liselerinin Toplumsal Algısı, Öğrencilerin Hazır Bulunuşluluğu” konulu grupta öğrencilerin meslek seçimindeki hem kurumsal hem de aile bazında yönlendirme mekanizmalarının sağlıklı bir şekilde işlemediği, meslek liselerindeki düşük başarı düzeyine sahip öğrenci profilinin varlığı ve bu durumun da eğitimin istenilen kalitede gerçekleşmemesine sebep olması, genel öğrenci profilinin okul ortamında veya çevresinde, toplumun onaylamadığı davranışları sergileyen, toplumsal bir algı oluşturduğu tespit edilmiştir. Mesleki rehberliğin ikinci kademe-ortaöğretimin ilk yılından itibaren başlatılarak hem ebeveyn hem de öğrenci, bilinçli meslek seçimine yönlendirilmeye çalışılması, meslek liselerine psikolojik rehber uzmanlarının yanı sıra “mesleki rehber uzmanlarının” da görevlendirilerek, her bir öğrencinin kabiliyetleri doğrultusunda meslek seçmelerine katkı sağlamak noktasında bir kanaat belirmiştir. Söz konusu sorunların okul-aile ve iş çevreleri tarafından ortak duyarlılıklar çerçevesinde kısa, orta ve uzun vadede somut çözüm önerilerini uygulamaya koymak noktasında ortak bir görüş ortaya çıkmıştır.

“İlimizdeki mesleki ve Teknik eğitimde Yönetim, Öğretmen Yeterlilikleri, Öğretim faaliyetleri ve Sektörle İşbirliği” konulu grupta, meslek öğretmenlerin mesleki alanları ile ilgili hizmet içi eğitimlerin ve seminerlerin, sektörle beraber sahada yapılarak gelişmelerden uzak

kalmamalarının sağlanabileceği vurgulanmıştır. Uygulamalı eğitim ortamında iş güvenliği uzmanları tarafından alan risklerini belirlenerek, iş kazası önlemlerinin alınması ile öğrencilerinin iş kazası ve meslek hastalığı sigortalarının yapılması gerektiği, aynı ilçelerde bulunan meslek liselerinde alanların en iyi donanıma sahip okullarda birleştirilmesi hususu, öğrenci kontenjanları ve alan ihtiyaçlarının tespitinde sektörle işbirliği yapılması dile getirilmiştir. Mesleki eğitim kurumlarında, yönetim ile eğitim birimlerinin ayrılarak, profesyonel yönetim anlayışının uygulanması gerektiği hususu üzerinde durulmuştur.

“İlimizde Mesleki ve Teknik Eğitimde Eğitim, İşletmelerde Beceri Eğitimi ve Staj Çalışmaları” konulu grupta, meslek liseleri ile sektörler arasında koordinasyon sağlandığı takdirde, meslek lisesi öğrencilerinin uygun işletmelerde daha verimli bir işyeri beceri eğitimi alabilecekleri değerlendirilmiştir. Mesleki ve teknik okullarda işyeri beceri eğitimi süresinin arttırılması, staj süresinin bir yıldan iki yıla çıkarılması ve staj yapılan işkollarının mümkün mertebe okula yakın olması gerektiği hususu vurgulanmıştır. Yetenek gerektiren mesleki alanlarda yetenek sınavı yapılmasının gerekliliği vurgulanmıştır. Meslek liseleri, yakın civardaki işyerleri ile doğrudan işbirliğine gidilebilecek temaslarda bulunulması, mesleki liseleri ve işletmelerin sahip olduğu laboratuvar, atölye, modern cihaz, vb gibi olanaklardan, karşılıklı yaralanabilmesi için eşgüdüm sağlanması gerektiği belirtilmiştir. Staj yeri seçiminde daha dikkatli ve seçici olunması gerektiği vurgulanmıştır.

Sakarya ve civarındaki endüstriyel sektörün gelişmiş olması hatta yeni iş alanlarının açılmasında da cazibe merkezi haline gelmesi nedeniyle, mesleki ve teknik eğitimin iş piyasasının ihtiyaçları doğrultusunda verilmesi, eğitim-istihdam ilişkisinin güçlendirilmesi, mesleki teknik kurumlarıyla reel sektörün müşterek hareketi ile sürdürülebilir işbirliği ortamının hazırlanması, işverenlerin ihtiyaç duyduğu kalifiyeli eleman ihtiyacının yetiştirilmesi büyük bir önem arz etmektedir. Dolayısıyla Sakarya ili için mesleki teknik eğitimi, öncelikli olarak ele alınması gereken bir konu niteliğindedir. Birincisi düzenlenen Mesleki Eğitim Çalıştayının, Sakarya ilinin mesleki teknik eğitim problemlerinin çözümüne ve gelişmesine katkı sağlamasını temenni ederiz.

